Střední škola prof. Zdeňka Matějčka
Ostrava-Poruba, příspěvková organizace
17. listopadu 1123/70, 708 00 Ostrava-Poruba

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY
Forma: nepovinná ústní zkouška

Předmět:	**PSYCHOLOGIE**
Obor vzdělání:	**Sociální činnost pro národnostní menšiny**
Kód oboru:	**75-41-M/01**
Školní rok:	**2026/2027**
Třída:	**DSPM5**

TÉMATA

1. **Psychologie jako věda.** Předmět, metody a základní psychologické disciplíny. Postavení psychologie v systému věd. Využití psychologie v praxi. Význam pro studovaný obor.
2. **Poznávací procesy.** Vymezení pojmu vnímání. Vlastnosti, typy a druhy vnímání. Charakteristika pojmů představivost a fantazie. Typy a druhy představ. Význam fantazie při rozvoji dítěte. Definice pojmu myšlení. Formy, druhy myšlení a myšlenkové operace.
3. **Paměť a pozornost.** Vymezení pojmu paměť. Fáze a druhy paměti. Činitelé ovlivňující trvalost zapamatování. Definice pojmu pozornost. Druhy a vlastnosti pozornosti.
4. **Aktivačně-motivační vlastnosti**. Vymezení pojmu motivace. Charakteristika motivů a jejich dělení. Motivační činitelé. Definice pojmu potřeba. Druhy potřeb. Maslowova pyramida potřeb.
5. **Emoce a volní procesy.** Definice pojmu emoce. Druhy, vlastnosti a význam citů. Emoční inteligence. Charakteristika pojmu vůle. Průběh volního jednání. Význam cvičení vůle.
6. **Osobnost.** Charakteristika pojmu osobnost. Utváření a struktura osobnosti. Činitelé ovlivňující vývoj osobnosti. Vlohy, schopnosti, inteligence. Možnosti rozvoje inteligence.
7. **Charakter a temperament.** Význam pojmu charakter. Struktura a utváření charakteru. Vymezení pojmu temperament. Základní temperamentové typologie podle Hippokrata, H. Eysencka, E. Kretschmera.

8. **Novorozenecké a kojenecké období.** Vývoj motorických a psychických funkcí. Potřeby novorozenců a kojenců.

9. **Batolecí období.** Vývoj motorických funkcí, změn psychiky a sociálních vztahů. Období negativizmu.

10. **Předškolní věk.** Tělesný a pohybový vývoj, znaky dětské psychiky, zvláštnosti socializace. Význam hry pro vývoj dítěte.

11. **Mladší školní věk a starší školní věk.** Zvláštnosti fyzického, psychického a sociálního vývoje dítěte ve školním věku. Vstup dítěte do školy a změny v sociálních vztazích.

12. **Puberta a dospělost.** Specifika fyzického, psychického a sociálního vývoje. Období negativizmu.

13. **Stáří.** Stručná charakteristika. Změny v oblasti psychické, fyzické a sociální. Možnosti ovlivňování změn ve stáří. Aktivizace seniora. Chorobné procesy ovlivňující stáří. Zásady správné komunikace. Syndrom demence. Alzheimerova choroba. Syndrom EAN.

14. **Náročné životní situace – frustrace a konflikt.** Vymezení pojmu frustrace. Druhy frustrace. Frustrační tolerance. Definice pojmu konflikt. Druhy konfliktů. Zvládání a řešení konfliktních situací.

15. **Náročné životní situace- stres.** Charakteristika pojmu stres. Stádia stresu. Stresory. Příčiny a následky stresu. Prevence stresu. Zvládání stresu. Syndrom vyhoření.

16. **Psychická deprivace**. Význam pojmu psychická deprivace, vznik, příčiny, projevy a důsledky v průběhu dětského vývoje. Syndrom CAN.

17. **Sociální skupina.** Vymezení pojmu sociální skupina. Znaky a funkce sociální skupiny. Klasifikace sociálních skupin. Vývoj a utváření skupiny. Pozice a role ve skupině. Vůdcovství ve skupině. Skupinová dynamika, pravidla, normy, konformismus.

18. **Sociální percepce.** Charakteristika pojmu sociální percepce. Činitelé ovlivňující objektivnost sociální percepce. Chyby při sociální percepci.

19. **Sociální komunikace.** Význam pojmu sociální komunikace. Verbální a neverbální komunikace. Zásady správného rozhovoru a užití aktivního naslouchání při komunikaci s klientem.

20. **Asertivita a manipulace**. Význam pojmu manipulace. Druhy manipulace. Typy manipulátorů. Pojem asertivita. Rozdíl mezi asertivitou, agresivitou a pasivitou. Asertivní techniky a jejich využití.

21. **Základy psychopatologie.** Příčiny vzniku psychických poruch. Charakteristika neurotických a psychotických poruch. Možnosti léčby.

22. **Neurotické poruchy.** Definice pojmu neuróza. Druhy, projevy a možnosti jejich léčby. Neurotické poruchy v dětství. Zásady komunikace s úzkostným klientem.

23. **Poruchy osobnosti.** Vymezení pojmu porucha osobnosti. Příčiny, projevy, formy a léčba. Zásady jednání s člověkem s poruchou osobnosti.

24. **Afektivní poruchy.** Charakteristika afektivních poruch. Depresivní syndrom. Manický syndrom. Bipolární porucha. Zásady jednání s psychicky nemocným klientem.

25. **Osobnost pracovníka v pomáhající profesi.** Definice osobnosti pracovníka v pomáhající profesi. Sebepoznávání a sebehodnocení. Profesionální chování. Profesionální deformace. Psychohygiena a možnosti relaxace.

Zpracovala: Mgr. Lada Červeňáková

Projednala a schválila PK odborných předmětů oboru SČ.

Předseda PK: Mgr. Lada Červeňáková

Mgr. Ivana Jírů v. r.

ředitelka školy